

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 13C/9/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2113201028
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 04. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Karmelita Horváthová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2013:2113201028.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava samosudkyňou JUDr. Karmelitou Horváthovou v právnej veci žalobcov: I. R. V., nar.XX.XX.XXXX, bytom XXX XX X. XXX, II. U. V., nar.XX.XX.XXXX, bytom I. republika, XXX XX Z., Y. XXXX, C. L. X., nar.XX.XX.XXXX, bytom XXX XX X., X. XXX, IV. K. B., nar.XX.XX.XXXX, bytom XXX XX Z., F. X, všetci v konaní zastúpení advokátom U. Ľudovítom Paulovičom, so sídlom 984 01 Lučenec, M. Rázusa 19, proti žalovanému: P. X., nar.XX.XX.J., bytom 917 02 Z., N. XXXX/X, v konaní zastúpený advokátkou JUDr. Radkou Paulínyovou, so sídlom Trhová 4, Trnava, o náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, takto

rozhodol:

Súd žalobu **z a m i e t a**.

Žalobcovia s ú p o v i n ň í zaplatiť trovy konania žalovaného JUDr. Radke Paulínyovej, advokátke, vo výške 465,07 €, do troch dní právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobcovia žalobou si uplatňovali proti žalovanému náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v sume, a to pre žalovaných žalobcov v I., II. a III. rade vo výške po 10.000,- € a pre žalobkyňu v IV. rade vo výške 12.000,- €, zároveň si uplatnili náhradu trov konania a právneho zastupovania vo veci advokátom. V žalobe žalobcovia poukázali na tú skutočnosť, že žalovaný bol uznaný za vinného z prečinu usmrtenia ich matky, keď dňa 18.06.2011 v čase o 07.10 hod. v Trnave viedol ako vodič osobného motorového vozidla značky Peugeot 206, evidenčné číslo TT-XXX CL od ulice F. po ulicu M., kde pri prechode pre chodcov nachádzajúcom sa za križovatkou s ulicou B. si nevšimol I. V., matku žalobcov, ktorá ako chodkyňa prechádzala po priechode pre chodcov z pravej strany a za sebou ťahala tašku s nákupom na kolieskach, pričom následkom stretu chodkyne s vozidlom utrpela chodkyňa zranenia, pričom následkom týchto zranení dňa XX.XX.XXXX podľahla, žalovaný bol obvinený z prečinu usmrtenia matky žalobcov a uznaný vinným Okresným súdom Trnava a odsúdený vo veci sp. zn. 5T/22/2012 zo dňa 19.06.2012. Žalobcovia boli toho názoru, že žalovaný ako vodič motorového vozidla sa plne nevenoval vedeniu vozidla a nesledoval situáciu v cestnej premávke, nedal prednosť chodkyňi, teda v dôsledku nezodpovedného konania žalovaného prišli žalobcovia o svoju matku a táto tragická dopravná nehoda, ktorá ukončila život ich matky, zmenila tiež doterajší život pozostalých žalobcov.

Žalobcovia poukázali na to, že úmrtím matky došlo k závažnému zásahu do práva na ochranu súkromia, pričom ujma, ktorá im bola týmto zásahom spôsobená, je nenapraviteľná, neodstrániteľná a trvalá a bude ich sprevádzať celý život. Žalobcovia ako pozostalí majú obmedzený súkromný a rodinný život, sú toho názoru, že žiadna z morálnych foriem zadosťučinenia podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka nemôže byť namieste. Za primeranú výšku náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch požadovali čiastky uplatnené touto žalobou proti žalovanému. Dodali, že pre žalobkyňu v IV. rade sa požaduje náhrada vo

výške 12.000,- €, a to z toho dôvodu, že mala zo všetkých súrodencov, žalobcov v I. až III. rade najbližší vzťah s matkou a žili v spoločnej domácnosti spolu s matkou.

Žalovaný žiadal žalobu zamietnuť s tým, že tragická udalosť, ktorá sa stala v dôsledku dopravnej nehody veľmi zasiahla aj jeho osobne. Uviedol však, že nekonal úmyselne, za situáciu, ktorá sa stala bol trestnoprávne odsúdený, preto nepovažoval žalobu žalobcov za dôvodnú, a teda im nevzniká právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, keďže ide o osobnostné právo týkajúce sa priamo poškodenej I. V., ktoré nie je v zmysle § 15 Občianskeho zákonníka predmetom dedenia, a ktoré nemožno kvalifikovať ani ako neoprávnený zásah proti tomu, kto bol priamo nositeľom subjektívnych práv. Ďalej uviedol žalovaný, že protiprávnym konaním nedošlo k takej deštrukcii medziľudských väzieb tvoriacich základ a rámec súkromného života žalobcov v I. až IV. rade k poškodenej, keďže sa s ňou stretávali nepravidelne a len v určitých intervaloch, každodenné kontakty okrem žalobkyne v IV. rade s ňou neudržiavali. Dodal, že žalobcom bola vyplatená náhrada poisťovňou Allianz - Slovenská poisťovňa a.s. vo výške 1.618,06 €. Tiež uviedol, že žalobcovia nepreukázali základnú podmienku priznania materiálnej satisfakcie za nemajetkovú ujmu.

Súd vypočul účastníkov konania, vypočul jednotlivých žalobcov k obsahu žaloby, vypočul žalovaného a tiež vypočul v konaní svedkov.

Žalobkyňa v I. rade R. V., bytom X. uviedla, že od roku 1981 nebyva v Z. v domácnosti rodičov, s matkou mala dobré vzťahy, nebola odkázaná na jej výpomoc, navštevovali sa pravidelne ako aj v období, keď sa táto tragická situácia stala, tiež jej deti, ktoré sú už samostatné a dospelé navštevovali starú matku pravidelne, telefonovali si, život sa im zmenil v tom, že už sa nemôžu stretávať s matkou v jej domácnosti. Táto žalobkyňa dodala, že matka bola pojiťkom v rodine, pretože otec im zomrel už dávnejšie. V dôsledku tragického úmrtia matky tejto žalobkyňi predpísal lekár utlmujúce lieky a bola asi týždeň práceneschopná.

Žalobca v II. rade U. V., ktorý žije v I. republike od roku 1979, uviedol, že za matkou chodieval na F. so svojimi synmi na prázdniny do Z., matka ich tiež navštevovala v Z. v I. E., teda v mieste ich bydliska. Uviedol, že mimo prázdnin s deťmi prišiel matku na F. pozrieť raz za rok, mal s ňou dobrý vzťah. Taktiež uviedol, že žalovaný mu neprejavil sústrasť s úmrtím matky. Matku navštívil asi pol roka pred tragickou udalosťou v Z. na F. 3.

Žalobkyňa v C.. rade L. X., bytom X. okres T., v konaní uviedla, že z bydliska v Z. odišla v roku 1984, keď sa vydala. S matkou mala mimoriadne dobrý vzťah, navštevovali sa podľa potreby, matka chodila k nim na návštevu autobusom a naspäť do Z. ju odviezli autom. Ďalej uviedla, že stará matka sa starala aj o ich deti, pri návštevách si vymieňali pečené veci, pretože ich matka pracovala ako kuchárka v kuchyni, tak ich veľa naučila. Situácia s tragickým úmrtím matky ju veľmi prekvapila, nevedela, čo si má rýchlo obliecť. Žalovaný voči nej sa nezachoval dobre, keď jej nezaslal nejaký sústrastný telegram. Čo sa týka výšky uplatnenej pohľadávky, pridržovala sa písomne podanej žaloby. Dodala, že v dôsledku tragickej udalosti s matkou nebola práceneschopná, ale veľmi ťažko to znášala.

Žalobkyňa v IV. rade K. B., nezamestnaná, bytom Z., F. X, uviedla, že je vdovou, celý čas bývala s matkou a v čase, keď sa táto udalosť stala, pracovala v nemocnici ako upratovačka. Čo sa týka nájomného za byt, toto platila spolu s matkou na polovicu, deti osobne nemá. Uviedla, že žalovaný jej neprejavil žiadnym spôsobom sústrasť v dôsledku tragickej udalosti s matkou. Úmrtie matky ju veľmi hlboko zasiahlo, teda všetky deti, vnúčatá a podobne. Čo sa týka výšky pohľadávky zotrvala na žalobe v celom rozsahu. Dodala, že t.č. má priateľa, ktorý jej finančne vypomáha.

V konaní súd vypočul aj svedka U. X., invalidného dôchodcu, bytom P., ktorý navštevoval pani V., ale nepamätal si už na akej adrese v Z.. Navštevoval ju raz za mesiac. Na návštevy ho vozil U. V., jeho zať. Asi jeden mesiac pred úmrtím boli spolu aj s nebohú u jej sestry v M. na návšteve. Svedok potvrdil, že pani V. bola veľmi spoločenská osoba a veľmi dobre vychádzala so svojimi deťmi. Uviedol tiež, že počul, že dcéra nebohej pani X. odpadávala do bezvedomia po tom, čo sa dozvedela o tragickej smrti matky.

Svedkyňa R. U., ktorá nie je v príbuzenskom pomere so žalobcami, avšak nebohú I. V. poznala dlhšiu dobu ako svoju známu, uviedla, že bola priateľkou jej dcéry K., pravidelne sa navštevovali, v čase, keď

sa pani V. stala nehoda, bývala v Z. na ubytovni. S pani V. sa stretávala asi 2x do týždňa, vedela o tom, že pani V. navštevovali jej deti, a to konkrétne, keď bývala na M. H., ako aj na K. H., ako aj na F. H. v Z..

Svedok E. X., ktorý nebol v žiadnom rodinnom vzťahu s pani V., bytom X., uviedol, že pani V. poznal ako matku jeho susedy v mieste bydliska, manžel pani X. jej jeho bratranec. S pani V. sa stretával na návšteve u jeho susedov. Keď sa stretol s pani V., išlo o štandardnú návštevu u susedov a rozprávali sa o bežných veciach.

Svedok L. X., manžel žalobkyne, uviedol, že mal dobrý vzťah so svojou svokrou, pani V., chodil k nej na návštevy na H. F. ako aj M. v Z. aj G. v Z., navštevoval ju aj so svojou manželkou a pri týchto návštevách tam stretával ďalších žalobcov, teda deti pani V.. Tento svedok potvrdil, že aj jeho syn mal dobrý vzťah k starej matke, vedel o tom, že pani V. chodila aj na návštevy k synovi U. do I., viezol ju za týmto synom autom do I.. Potvrdil, že pani V. chodila k nim na návštevu k nim do domácnosti raz za dva, tri týždne autobusom. Nič od pani V. nepotrebovali.

Svedok U. V., manžel R. V., dcéry nebohej, uviedol, že v tejto rodine je ženatý 32 rokov, so svojou svokrou mal vynikajúce vzťahy, chodil za ňou do Z. aj 2, 3x do týždňa, v rodine neboli žiadne konflikty, a preto všetkých v rodine veľmi zasiahla táto situácia. Uviedol tiež, že od pani V. nikdy nepotrebovali a nevyžadovali nejakú pomoc, vedel, že na návštevy k starej matke chodili aj ostatné deti a vnúčatá. Potvrdil, že žalobcovia boli veľmi nešťastní z toho, čo sa stalo. Pani V. chodila k synovi do I. minimálne raz za rok.

Svedkyňa O. X., ktorá je v ďalšom príbuzenskom pomere so žalobcami a nebohrou uviedla, že je susedou v X. s dcérou pani V. a s touto rodinou sa navštevujú príležitostne a boli často prítomní aj pri tom, keď pani V. prišla na návštevu k dcére.

Súd na základe doplneného dokazovania dospel jednoznačne k záveru, že žalobe nie je možné vyhovieť, pretože je nedôvodná a nie je v súlade so zákonom, preto súd žalobu zamietol.

K. bol rozsudkom Okresného súdu Trnava sp. zn. 5T/22/2012 zo dňa 19.06.2012 uznaný za vinného z prečinu usmrtenia matky žalobcov I. V., ktorá situácia sa stala dňa 18.06.2011 v čase o 07.10 hod. v Trnave, keď viedol osobné motorové vozidlo Peugeot 206 s evidenčným číslom TT-XXX N. od ulice F. po ulicu M., kde pri prechode pre chodcov, nachádzajúcim sa za križovatkou s ulicou B. si nevšimol poškodenú I. V. ako chodkyňu, následkom čoho došlo k stretu chodkyne s týmto vozidlom, poškodená utrpela zranenia následkom ktorých dňa 26.06.2011 podľahla.

Podľa § 11 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

Podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov, a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie.

Podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 uvedeného zákonného ustanovenia, najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

V danom prípade bolo nepochybne preukázané, že smrťou pani I. V. prišli žalobcovia o svoju matku. Bolo tiež nepochybne preukázané, že žalobcovia - deti nebohej sa nevedia zmieriť so stratou najbližšej osoby, náhla smrť matky všetkých šokovala, po tejto tragédii prežívali žalobcovia a dodnes prežívajú citovú ujmu, smútok a podobne.

Za protiprávne konanie bol žalovaný právoplatne odsúdený rozsudkom súdu, uvedeného zhora.

Tým, že žalovaný spôsobil dňa 18.06.2006 dopravnú nehodu, následkom ktorej poškodená I. V. zomrela, nepoškodil jej občiansku česť, právo na meno a ani prejavy osobnej povahy poškodenej. Poisťovňa - Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., dňa 27.09.2012 vyplatila pozostalým náhradu škody vo výške 1.618,06 €.

Predmetom ochrany podľa § 11 Občianskeho zákonníka sú rýdzo osobné práva občana, ktoré ovplyvňujú rozvoj jeho osobnosti a sú s nimi úzko späté. Právo na ochranu osobnosti ako právo nemajetkovej povahy, je rýdzo osobnej povahy a zaniká smrťou občana. Neprechádza teda smrťou občana na dedičov a nestáva sa predmetom dedenia.

V zmysle § 13 Občianskeho zákonníka, návrh na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch sleduje priznanie satisfakcie občanovi, ktorého osobnostné práva boli porušené. Žalovaný v danom prípade nekonal s úmyslom znížiť dôstojnosť, vážnosť a česť poškodenej a ani s úmyslom ohroziť jej postavenie a uplatnenie v spoločnosti. Osobnostné práva nie sú predmetom dedičstva po ich právnom nositeľovi. Z uvedených dôvodov teda žalobcom v I. až IV. rade nevzniká právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Ide o osobnostné právo týkajúce sa priamo poškodenej I. V.. Z uvedených dôvodov žalobcom neprináleží náhrada nemajetkovej ujmy, protiprávnym konaním žalovaného nedošlo k takej deštrukcii medziľudských väzieb tvoriacich základ a rámec súkromného života žalobcov v I. až IV. rade vo vzťahu k poškodenej. Bolo preukázané, že žalobcovia ako deti, ktoré milovali svoju matku, navštevovali svoju matku pravidelne, neboli však odkázaní na jej pomoc vzhľadom na vek žalobcov, ich rodinné pomery. Žalobcovia v I. až III. rade nežili v spoločnej domácnosti s poškodenou už veľmi veľa rokov, neboli na ňu odkázaní výživou a ani inou starostlivosťou. Neboli s ňou v každodennom kontakte. Iba žalobkyňa v IV. rade, hoci dospelá vdova, navyše nezamestnaná, ktorá žila s matkou v spoločnej domácnosti, nebola na nej z nejakých existenčných dôvodov odkázaná a nepreukázala dôvod, pre ktorý požaduje predmetnú nemajetkovú ujmu a navyše vo výške 12.000,- €.

Súd teda dospel k záveru, že žalobcovia nepreukázali jednu zo základných podmienok priznania materiálnej satisfakcie za nemajetkovú ujmu, a to zníženie dôstojnosti a vážnosti v spoločnosti, preto súd zamietol žalobu v celom rozsahu.

Súd vzhľadom na výsledok konania priznal žalovanému náhradu trov za právne zastupovanie vo veci advokátkou JUDr. Radkou Paulínyovou, a to v zmysle vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z., za 5 úkonov právnej služby podľa § 14 v spojení s § 10 ods. 8 vyhlášky a za 5 režijných paušálov spolu v celkovej výške 465,07 €. Súd rozhodol o náhrade trov pre žalovaného v zmysle ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p. Trovy za právne zastúpenie žalovaného advokátkou je potrebné zaslať na účet vedený v Tatra banke, číslo 2618721327.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave, v troch vyhotoveniach.

Náležitosti odvolania (§ 42 ods. 3, § 205 ods. 1 O.s.p.): z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny, čoho sa odvolateľ domáha, musí byť podpísané a datované. Odvolanie s prípadnými prílohami treba predložiť trojmo.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní to, čo mu ukladá vykonateľné súdne rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia alebo návrh na výkon exekúcie, podľa osobitného právneho predpisu.